

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci navrhovateľov: **1/ I. D., 2/ Ing. V. D., 3/ G. D., 4/ J. D., zastúpených advokátom JUDr. I. J.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Prešove**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo dňa 9. júla 2007, číslo: OPÚ 2007/1430-5/Ba, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. septembra 2008, č. k. 5 Sp 24/2007-20, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **p o t v r d z u j e** napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. septembra 2008, č. k. 5 Sp 24/2007-20.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu zo dňa 9. júla 2007, číslo: OPÚ 2007/1430-5/Ba, ktorým bolo rozhodnuté, že navrhovatelia nespĺňajú podmienky podľa § 3 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o navrátení vlastníctva k pozemkom) na navrátenie vlastníctva k pozemkom alebo priznanie práva na náhradu za pozemok v katastrálnom území Prešov, pozemkovoknižná vložka č. X., parcela č. X., druh pozemku lúka vo výmere 4274m² z dôvodu, že neprešli na štát alebo inú právnickú osobu niektorým zo spôsobov uvedeným

v § 3 zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom. Krajský súd vychádzal zo záveru, že rozhodnutie odporcu nie je v rozpore so zákonom a stotožnil sa s právnym názorom a záverom odporcu, že reštitučný titul nebol naplnený a preto nebolo možné nároku vyhovieť.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie navrhovatelia, ktorí ho navrhli zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie alebo ho navrhli zmeniť tak, že sa zruší rozhodnutie odporcu a vec sa mu vráti na nové konanie a rozhodnutie. Zopakovali dôvody uvedené v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu (označeného ako odvolanie voči rozhodnutiu Obvodného pozemkového úradu Prešov číslo OPÚ 2007/1430-5/Ba). Namietali, že krajský súd vychádzajúc z nedostatočne zisteného skutočného stavu veci vyvodil nesprávny právny záver, ak potvrdil rozhodnutie odporcu bez prihliadnutia na tú skutočnosť, že rozhodnutie finančného odboru Okresného národného výboru v Prešove č. Fin:A-D-5/1960 zo dňa 30.11.1960 nikdy nebolo doručené ich právnomu predchodcovi. Uviedli, že krajský súd sa nevyporiadal s ich námietkou, že odňatá pôda, ktorá je predmetom reštitučného nároku, nebola nikdy prenajatá od pôvodného vlastníka Krajskou ubytovacou a stavebnou správou Košice a v nadväznosti na túto skutočnosť neboli splnené ani zákonné podmienky, ktoré boli stanovené vyhláškou Ministerstva financií SR č. 88/59 ÚV zo dňa 04.05.1959, ktorá stanovovala, že ten, ktorému na základe rozhodnutia bolo dané vlastníctvo tohto pozemku, musel ho mať v nájme a musel ho užívať pred rokom 1959. Z doložených dôkazov – čestné prehlásenie pána A.B., vlastníka susedného pozemku je preukázateľné, že Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Košice predmetný pozemok nepoužívala pred 25.03.1959, a ani po vydaní rozhodnutia finančného odboru ONV v Prešove A-D-5/1960 z 30.11.1960 a nepoužívala ho po celú dobu od roku 1960 až doposiaľ. Ďalej uviedli, že z odôvodnenia rozhodnutia odporcu a z odôvodnenia rozsudku krajského súdu nie je jasné, prečo sa správny orgán a súd nezaoberali námietkami navrhovateľov, ktoré skutočnosti vzali ako za základ svojho rozhodnutia, prečo považujú skutočnosti predkladané navrhovateľmi za nerozhodné, nesprávne alebo inými riadne vykonanými dôkazmi za vyvrátené, podľa ktorej právnej normy rozhodli v neprospech navrhovateľov a akými úvahami sa riadili pri hodnotení dôkazov. Tiež uviedli, že Ústavný súd SR už judikoval (napr. II US 44/03, IV US 115/03, III US 209/04), že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v platnom znení, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (Ústavný zákon č.23/91 Zb.) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejnených v oznámeniach č. 209/92 Zb., 102/99 Z.z. je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Účastník konania, ktorému bola nepreskúmateľným rozhodnutím uložená nejaká povinnosť nemá možnosť, ak s rozhodnutím nie je spokojný, efektívne využiť svoje procesné právo na napadnutie rozhodnutia

správneho orgánu prvého stupňa odvolaním, t.j. aby mohol odvolanie odôvodniť, lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, tak ako to bolo v danom prípade alebo dôvody, ktorým sa nedá porozumieť, v takom prípade účastník konania objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia, resp. postup správneho orgánu prvého stupňa, a teda ani kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný. Mali za to, že v danom prípade boli splnené zákonne podmienky pre uplatnenie reštitučného nároku v zmysle § 3 ods. 1 písm. l) zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom, nakoľko podľa ich názoru bolo preukázané v správnom konaní i v konaní pred krajským súdom, že rozhodnutie ONV v Prešove sp.zn. Fin: A-D-5/1960 zo dňa 30.11.1960 nikdy nebolo doručené právnomu predchodcovi navrhovateľa a ten sa nemohol brániť podaním odvolania. Rozhodnutie ONV v Prešove sp.zn. Fin: A-D-5/1960 zo dňa 30.11.1960 bolo v časti parcela výmera a LV nepreskúmateľné, nakoľko chýbali údaje o výmere, druhu pôdy, LV a katastrálnom území, ktorého sa mali týkať. Taktiež bolo podľa tvrdenia navrhovateľov preukázané, že Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Košice pred vydaním rozhodnutia nemala parcelu mpč. X. v nájme od vlastníka G. D. a v nadväznosti na to nemohlo byť rozhodnuté správnym orgánom podľa vyhlášky č. 88/59 UV zo dňa 04.05.1959. Tiež bolo podľa názoru navrhovateľov preukázané, že Krajská vojenská ubytovacia a stavebná správa Košice uvedenú parcelu nikdy neužívala, a to ani pred rokom 1959 ani po roku 1959 až doposiaľ. Z doloženého dokazovania je podľa názoru navrhovateľov preukázateľné, že na tejto parcele bola od roku 1961 divoká skládka, ktorá je tam doposiaľ.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací prejednal vec podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c OSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozhodol na odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 OSP) dňa 21. októbra 2009 rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil.

Z obsahu predloženého spisu krajského súdu ako aj pripojených spisov odporcu vyplýva, že predmetom tohto súdneho preskúmavacieho konania je rozhodnutie odporcu, ktorým bolo rozhodnuté, že navrhovatelia nespĺňajú podmienky podľa § 3 ods. 1 zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom na navrátenie vlastníctva k pozemkom alebo priznanie práva na náhradu za pozemok v katastrálnom území P., pozemkovoknižná vložka č. X., parcela č. X., druh pozemku lúka vo výmere 4274m² z dôvodu, že neprešli na štát alebo inú právnickú osobu niektorým zo spôsobov uvedeným v § 3 zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom. Krajský súd podľa § 25q OSP potvrdil rozhodnutie odporcu ako zákonné. V odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku sa vyporiadal s námietkami navrhovateľov, uvedenými v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu (označeného ako odvolanie voči rozhodnutiu Obvodného pozemkového úradu Prešov číslo OPÚ

2007/1430-5/Ba). Jasne a zrozumiteľne uviedol, z ktorých dokladov, nachádzajúcich sa v spise odporcu, vyplýva, že k prechodu vlastníctva došlo podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora, a preto si tento reštitučný nárok mali navrhovatelia uplatniť podľa zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov.

Možno len zopakovať, že z obsahu predložených spisov vyplýva, že nedošlo k vyvlastneniu predmetnej nehnuteľnosti ale k prechodu vlastníctva podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora. Tvrdenia navrhovateľov, že rozhodnutie finančného odboru Okresného národného výboru v Prešove č. Fin:A-D-5/1960 zo dňa 30.11.1960 nikdy nebolo doručené ich právnomu predchodcovi vyhodnotil aj najvyšší súd ako nepreukazné. V súvislosti s prechodom vlastníctva došlo tiež k zloženiu finančnej náhrady v sume 8548 Kčs ako aj k vydaniu súdnych rozhodnutí v súdnom registri č. d. bez námietok pôvodného vlastníka a tiež bez akýchkoľvek náznakov, že ide o prechod vlastníctva, o ktorom by pôvodný vlastník nemal vedomosť, čo sa tiež týka tvrdenia navrhovateľov, preukazovaného čestným prehlásením vlastníka susedného pozemku, že odňatá pôda, ktorá je predmetom reštitučného nároku, nebola nikdy prenajatá od pôvodného vlastníka Krajskou ubytovacou a stavebnou správou Košice a v nadväznosti na túto skutočnosť neboli splnené ani zákonné podmienky, ktoré boli stanovené vyhláškou Ministerstva financií SR č. 88/59 ÚV zo dňa 04.05.1959, ktorá stanovovala, že ten ktorému na základe rozhodnutia bolo dané vlastníctvo tohto pozemku musel ho mať v nájme a musel ho užívať pred rokom 1959. Nemožno bez ďalšieho spochybňovať právoplatnosť rozhodnutí správnych orgánov, keď je rozhodnutie opatrené doložkou právoplatnosti, resp. bolo napríklad zaslané príslušnému súdu do registra Čd na vykonanie zmeny zápisov v pozemkovej knihe, keďže o zmene zápisov v pozemkovej knihe mohol príslušný súd rozhodnúť len na základe právoplatného rozhodnutia. Vzhľadom na skartačné pravidlá a lehoty by zisťovania, kedy a akým spôsobom boli v päťdesiatych, resp. šesťdesiatych rokoch minulého storočia doručované rozhodnutia správnych orgánov a spochybňovanie ich právoplatnosti (bez relevantných dôkazov) mohlo viesť do štátu chaos a negovať jeden dôležitý právny inštitút – právoplatnosť rozhodnutí správnych orgánov.

Preto sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s právnym posúdením vecí a dôvodmi, ako ich uviedol krajský súd, v plnom rozsahu stotožnil (§ 219 ods. 2 OSP v znení, účinnom od 15. októbra 2008).

Nepochybil krajský súd, keď potvrdil preskúmané rozhodnutie odporcu, ktorým bolo rozhodnuté, že navrhovatelia nespĺňajú podmienky podľa § 3 ods. 1 zákona na navrátenie vlastníctva alebo priznanie práva na náhradu za pozemok v katastrálnom území P., pozemkovoknižná vložka č. X., parcela č. X., druh pozemku

lúka vo výmere 4274m² z dôvodu, že neprešli na štát alebo inú právnickú osobu niektorým zo spôsobov, uvedeným v § 3 zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd SR ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Pritom sa riadil rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c OSP ako aj rozsahom a dôvodmi opravného prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu (§ 249 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, § 224 ods. 1 a § 246c OSP tak, že neúspešnému navrhovateľovi nepriznal právo na ich náhradu. Odporca nemal nárok na náhradu trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave dňa 21. októbra 2009

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová